

ŚRODKI POMOCNICZE	NORMA BRANŻOWA	BN-74 6060-06
	Środki pomocnicze dla włókiennictwa Badanie odporności środków pomocniczych na działanie alkali	
	Grupa katalogowa X 99	

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest metoda badania odporności środków pomocniczych dla włókiennictwa na działanie alkali.

2. Zakres stosowania metody. Metodę należy stosować do laboratoryjnej oceny odporności środków pomocniczych na alkalia.

3. Zasada metody. Metoda polega na wzrokowej ocenie zmian powstałych w roztworach badanych środków pomocniczych poddanych działaniu wodorotlenku sodowego lub węglanu sodowego o stężeniach stosowanych w praktyce.

4. Odczynniki i roztwory

a) Wodorotlenek sodowy cz., roztwór 25-procentowy przygotowany w następujący sposób: 125 g wodorotlenku sodowego odważonego z dokładnością do 0,1 g rozpuścić w 375 cm³ świeżo przegotowanej wody.

b) Wodorotlenek sodowy cz., roztwór 2,5-procentowy przygotowany w następujący sposób: 15,6 cm³ 25-procentowego roztworu wodorotlenku sodowego rozcieńczyć 180 cm³ świeżo przegotowanej wody.

c) Węglan sodowy cz., roztwór 0,5-procentowy przygotowany w następujący sposób: 1 g odważonego z dokładnością do 0,1 g węglanu sodowego bezwodnego rozpuścić w 199 cm³ świeżo przegotowanej wody.

Wszystkie przygotowane roztwory należy przechowywać w szczelnie zamkniętych naczyniach. W wypadku wytrącenia się nawet nieznacznie osadu należy przygotować świeży roztwór.

5. Przygotowanie roztworu podstawowego środka pomocniczego. Odważyć 5 g badanego środka pomocniczego z dokładnością do 0,01 g, rozpuścić w 50 cm³ gorącej wody, roztwór ostudzić, przelać do kolby pomiarowej pojemności 100 cm³, uzupełnić wodą do kreski i wymieszać - roztwór podstawowy. Wymienione czynności należy wykonywać ostrożnie w celu uniknięcia pienienia się roztworu. Roztwór ten może być przechowywany przed badaniem nie dłużej niż dzień.

6. Przygotowanie roztworów porównawczych. Do 3 kolb pomiarowych pojemności 50 cm³ odmierzyć pipetą 1,0; 2,5 i 5,0 cm³ roztworu podstawowego przygotowanego wg 5, uzupełnić wodą do kreski i wymieszać. W ten sposób uzyskuje się roztwory o stężeniach 1,0 g/dm³, 2,5 g/dm³, 5,0 g/dm³. Roztwory pozostawić w temperaturze pokojowej na 1 godz.

Jeśli badany środek jest niejonowy, należy sprawdzić, czy roztwory porównawcze mają właściwości mętnienia przy podgrzaniu do temperatury wrzenia. Jeśli zmętnienie wystąpi, nie należy wykonywać badań wg 7a) i 7b) w temperaturze 60°C i w temperaturze wrzenia, lecz ograniczyć się tylko do badań w temperaturze pokojowej.

7. Wykonanie oznaczenia

a) Oznaczanie odporności na działanie 25-procentowego roztworu wodorotlenku sodowego. Do 3 kolb pomiarowych pojemności 50 cm³ odmierzyć pipetą 1,0; 2,5 i 5,0 cm³ roztworu podstawowego wg 4, dopełnić do kreski 25-procentowym roztworem wodorotlenku sodowego, wymieszać i pozostawić na 1 godz w temperaturze pokojowej. Po tym czasie porównać wzrokowo otrzymane roztwory z odpowiednimi roztworami porównawczymi wg 6.

b) Oznaczanie odporności na działanie 25-procentowego roztworu wodorotlenku sodowego wykonać w sposób podany wg 7a) sporządzając roztwory badane z 2,5-procentowym roztworem wodorotlenku sodowego. Po porównaniu roztworów w temperaturze pokojowej z roztworami wg 6 podgrzać badane roztwory do temperatury 60 ± 2°C i ponownie porównać z roztworami wg 6. Następnie powtórzyć tę samą czynność po podgrzaniu badanych roztworów do wrzenia.

c) Oznaczanie odporności na działanie 0,5-procentowego roztworu węglanu sodowego wykonać wg 7b) sporządzając badane roztwory z 0,5-procentowym roztworem węglanu sodowego i porównując z roztworami wg 6 w temperaturze pokojowej oraz w temperaturze 60 ± 2°C.

Zjednoczenie Przemysłu Organicznego ORGANIKA
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego ORGANIKA dnia 5 stycznia 1974 r.
jako norma obowiązująca w zakresie czynności określonych normą od dnia 1 października 1974 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 12/1974 poz. 34)

8. Ocena odporności. Wyniki porównań zapisać w równawczych, tablicy za pomocą następujących znaków: znak + oznacza, że środek pomocniczy jest odporny, jeśli w roztworach badanych nie występuje zmętnienie lub osad większy niż w roztworach porównawczych, znak - oznacza, że środek pomocniczy jest nieodporny, jeśli w roztworach badanych występuje zmętnienie lub osad większy niż w roztworach porównawczych.

Stężenie badanego środka powierzchniowocznego g/dm ³	Odporność na 25-procentowy roztwór wodorotlenku sodowego w temperaturze	Odporność na 2,5-procentowy roztwór wodorotlenku sodowego w temperaturze			Odporność na 0,5-procentowy roztwór węgla sodowego w temperaturze	
	20°C	20°C	60°C	100°C	20°C	60°C
1,0						
2,5						
5,0						

K O N I E C